

УДРУЖЕЊЕ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ
НАСТАВНИКА И НАУЧНИКА ВОЈВОДИНЕ

ОБРАЗАЦ -Ж.Д.

ПРЕДЛОГ ЗА ДОДЕЛУ НАГРАДЕ ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО

(Напомена: свака рубрика мора бити попуњена)

I ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ПРЕДЛОГА И КАНДИДАТУ

1. Назив органа који подноси предлог за доделу Награде за животно дело: Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад
2. Предложени кандидат: др Јованка Атлагић
3. Научна област за коју се кандидује: Биотехнолошке науке

II БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља и презиме: Јованка, Душан, Атлагић
2. Звање: Научни саветник
3. Датум и место рођења, адреса: 04.01.1955., Жегар, Општина Обровац, Република Хрватска
4. Датум одласка у пензију: 01.08.2017.
5. Година уписа и завршетка основних студија: 1973-1978
6. Студијска група, факултет, универзитет и успех на основним студијама: Биологија, Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду, 8.82
7. Година уписа и завршетка специјалистичких, односно магистарских студија: 1978-1980
8. Студијска група, факултет, универзитет и успех на специјалистичким, односно магистарским студијама: група Генетика и оплећењивање биљака, Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 9.57
9. Наслов докторске дисертације:
Атлагић Ј.: Карактеристике мејозе и фертилности биљака F1 интерспециес хибрида сунцокрета, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, 1991, стр. 1-98, УДК: 633.854.78;631.523.12
10. Факултет, универзитет и година одбране докторске дисертације: Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 1991.
11. Место и трајање специјализација и студијских боравака у иностранству:
 - 1982. Институт за Генетику Бугарске Академије Наука, Софија, 2 месеца, Област: Цитогенетика.

- 1986. Институту за биљну производњу, Праг, Чехословачка, 10 дана. Област: Цитогенетика.
- 1987. Институту за пшеницу и сунцокрет, Генерал Тошево, Бугарска, 10 дана, област: Генетички ресурси и оплемењивање сунцокрета

12. Професионална оријентација (област, ужа област и уска оријентација):

- Област - генетика и оплемењивање биљака,
- Ужа област – цитогенетика
- Уска оријентација - Предмет истраживања је сунцокрет, као и друге биљне врсте чијим оплемењивањем се бави Институт (уљана репица, пшеница, шећерна репа, луцерка). Примена интерспециес хибридизације у оплемењивању сунцокрета.

III КРЕТАЊЕ У ПРОФЕСИОНАЛНОМ РАДУ

1. Установа, факултет, универзитет или фирма, трајање запослења и звање (навести сва):

Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, 1981 - 2017

Научна звања:

- 1981: Асистент приправник.
- 1989: Асистент (са магистратуром).
- 1992: Научни сарадник.
- 1998: Виши научни сарадник за област Генетика и оплемењивање биљака.
- 2002: Научни саветник за област Генетика и оплемењивање биљака

IV ЧЛАНСТВО У СТРУЧНИМ И НАУЧНИМ АСОЦИЈАЦИЈАМА

Чланства:

- International Sunflower Association
- Југословенско друштво за физиологију биљака.
- Удружење генетичара Србије.
- Удружење оплемењивача и семенара Србије

V НАСТАВНИ РАД

а) Претходни наставни рад:

1. Назив предмета на основним и постдипломским студијама:

Др Јованка Атлагић била је ангажована као гостујући предавач на цитогенетици на постдипломским студијама на Пољопривредном факултету у Новом Саду, као и на докторским студијама на Природно математичком факултету у Новом Саду, одсек таксономија.

2. Увођење нових области, наставних предмета, метода у наставном процесу:

3. Руковођење – менторство магистарских и докторских дисертација (име и презиме докторанта, ужа научна област и наслов дисертације):

Др Јованка Атлагић је учествовала као ментор на више магистарских и докторских радова где је њено учешће било у целокупном раду, од почетка рада до одбране. Овде је преглед само неколико радова у којима је Др Атлагић била у Комисији за одбрану.

Дипломски радови

Настасић А. *Мејоза и виталност полена код популација дивље врсте сунцокрета H.laevigatus L Torrey and Gray*. Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 1995

Зрнић С. *Мејоза и виталност полена код популација дивље врсте сунцокрета H.strumosus L*. Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 1997

Којић З. *Цитогенетска испитивања уљане репице (Brassica napus L.)*. Природно-математички факултет, Департман за биологију и екологију, Универзитет у Новом Саду, 2008

Магистарски и мастер радови

Миљановић Т. *Таксономска и генетичка дивергентност популација дивљих врста сунцокрета Helianthus giganteus L. и Helianthus maximiliani Schrader*. Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду, 1995

Илић О. *Генетичка варијабилност фертилности луцерке у условима слободне оплодње*. Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 2005

Сретен Терзић, *Могућности коришћења дивљих врста рода Хелиантус у oplemeњивању гајеног сунцокрета*, Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 2006.

Čanak P. *Uticaj hemijske desikacije na osnovne semenske kvalitete najnovijih komercijalnih novosadskih linija suncokreta*. Master rad. Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, 2010

Докторске дисертације

Сретен Терзић, *Генетичка варијабилност и употребна вредност популација дивље врсте сунцокрета Helianthus tuberosus L*. Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 2010

Čanak P. *Efikasnost oplodnje genotipova suncokreta u različitim ekološkim uslovima*. Doktorska disertacija. Poljoprivredni fakultet Zemun, Univerzitet u Beogradu, 2014

4. Извођење наставе на универзитетима ван земље:

б) Уџбеници (наслов, аутори, година издавања, издавач):

в) Друга дидактичка средства:

г) Награде и признања универзитета, педагошких и научних асоцијација:

Др Јованка Атлагић је два пута била добитник Новембарске награде за успех (Универзитет у Новом Саду).

VI ПРЕГЛЕД О ДОСАДАШЊЕМ НАУЧНОМ ОДНОСНО УМЕТНИЧКОМ РАДУ

1. Научне књиге (оригинални наслов, аутори, година издавања и издавач):

2. Монографије, посебна поглавља у научним књигама (наслов, аутори, година издавања и издавач):

1. **Atlagić J., Terzić S.:** *Sunflower Genetic Resources – Interspecific Hybridization and Cytogenetics in Prebreeding In: Sunflowers: Growth and Development, Environmental Influences and Pests/Diseases*, New York, Nova Science Publishers, 2014, str. 95-130

2. **Atlagić Jovanka,** Citogenetika suncokreta, Suncokret (monografija), Nolit, Beograd, 1989, pp. 231-258,

3. Škorić, D., **Atlagić, Jovanka,** (): Taksonomija, najvažnije osobine vrsta roda *Helianthus* i poreklo kulturnog suncokreta. Suncokret (monografija), Nolit, Beograd, 1989, pp. 17-29

3. Референце међународног нивоа (публикације у међународним часописима, међународне изложбе и уметнички наступи):

Научни допринос др Јованке Атлагић у међународним часописима је следећи: 1 рад из категорије М 13; 1 рад из категорије М 21а; 6 радова из категорије М 21; 3 рад из

категорије М 22; 11 радова из категорије М23; 4 рада из категорије М 24:

Монографска студија / поглавље у књизи М11 или рад у тематском зборнику водећег међународног значаја- М – 13

1. **Atlagić J.**, Terzić S.: *Sunflower Genetic Resources – Interspecific Hybridization and Cytogenetics in Prebreeding In: Sunflowers: Growth and Development, Environmental Influences and Pests/Diseases*, New York, Nova Science Publishers, 2014, str. 95-130

Рад у међународном часопису изузетних вредности – М – 21а

1. **Atlagić J.**, Terzić S., Marjanović-Jeromela A.: *Staining and fluorescent microscopy methods for pollen viability determination in sunflower and other plant species*, Industrial Crops and Products, 2012, No 35, pp. 88-91

Рад у врхунском међународном часопису – М – 21

1. **Atlagić J.**, Dozet B., Škorić D.: *Meiosis and pollen viability in H.tuberosus L. and its hybrids with cultivated sunflower*, Plant breeding, 1993, No 111, pp. 318-324
2. **Atlagić J.**, Dozet B., Škorić D.: *Meiosis and pollen grain viability in Helianthus mollis, Helianthus salicifolius, Helianthus maximiliani and their F1 hybrids with cultivated sunflower*, Euphytica, 1995, No 81, pp. 259-263
3. **Atlagić J.**: *Cytogenetic studies in hexaploid Helianthus species and their F1 hybrids with cultivated sunflower, H.annuus*, Plant breeding, 1996, No 115, pp. 257-260
4. **Atlagić J.**, Škorić D.: *Cytogenetic study of Helianthus laevigatus and its F1 and BC1F1 hybrids with the cultivated sunflower, H.annuus*, Plant breeding, 1999, No 118, pp. 555-559
5. Terzić S., **Atlagić J.**, Maksimović I., Zeremski T., Zorić M., Miklič V., Balalić I.: *Genetic variability for concentrations of essential elements in tubers and leaves of Jerusalem artichoke (Helianthus tuberosus L.)*, Scientia Horticulturae, 2012, No 136, pp. 135-144
6. Mikić A., Petr S., Kenicer G., Vishnyakova M., Sarukhanyan N., Akopian J., Vanyan A., Gabrielyan I., Smykalova I., Sherbakova E., Zorić L., **Atlagić J.**, Zeremski T., Čupina B., Krstić Đ., Jajić I., Antanasović S., Đorđević V., Mihailović V., Ivanov A., Ochatt S., Toker C., Zlatković B., Ambrose M.: *Beauty will save the world, but will the world save beauty? The case of the highly endangered Vavilovia formosa (Stev.)*, Planta, 2014, Vol. 240, No 5, pp. 1139-1146.

Рад у врхунском међународном часопису М – 22

1. Vasiljević Lj., **Atlagić J.**, Škorić D.: *Applicability of New Biotechnological Methods in Sunflower Breeding*, Annals of Biology, 1990, Vol. 6, No 2, pp. 147-152
2. **Atlagić J.**, Šećerov-Fišer V., Marinković R.: *Interspecific hybridisation and cytogenetic study in ornamental sunflower breeding*, Australian Journal of Experimental Agriculture, 2005, Vol. 45, No 1, pp. 93-97
3. **Atlagić J.**, Terzić S.: *The challenges of maintaining a collection of wild sunflower (Helianthus) species*. Genet. Resour. Crop. Evol., 2015, 62(7) pp. 1219-1236

Рад у међународном часопису М – 23

1. **Atlagić J.**: *Pollen fertility in some Helianthus L. species and their F1 hybrids with the cultivated sunflower*, Helia, 1990, Vol. 13, No 13, pp. 47-54
2. **Atlagić J.**, Škorić D.: *Stability of different sources of cytoplasmic male sterility in sunflower*, Biotechnol. & Biotechnol. Eq, 1994, No 7, pp. 150-153
3. Dozet B., **Atlagić J.**, Miladinović (Vasić) D., Dozet B.: *Transferring stem canker resistance from*

- Helianthus tuberosus* L. into inbred line of sunflower by embryo rescue technique, *Helia*, 1996, Vol. 19, No 25, pp. 87-94
4. **Atlagić J.**, Demurin Y., Škorić D.: *Cytogenetic and histological studies of a high-oleic sunflower mutant.*, *Helia*, 1997, Vol. 29, No 27, pp. 101-106
 5. Joksimović J., **Atlagić J.**, Škorić D.: *Path coefficient analysis of some oil yield components in sunflower (*Helianthus annuus* L.)*, *Helia*, 1999, Vol. 22, No 31, pp. 37-42
 6. Miljanović T., Boža P., **Atlagić J.**, Škorić D.: *Morphological variability of *H. giganteus* L. and *H. maximiliani* Sch. populations*, *Helia*, 2000, Vol. 23, No 32, pp. 45-52
 7. **Atlagić J.**: *Roles of interspecific hybridization and cytogenetic studies in sunflower breeding*, *Helia*, 2004, Vol. 27, No 41, pp. 1-24
 8. Mezei S., **Atlagić J.**, Kovačev L.: *Pollen viability and meiosis in tetraploid populationos of sugar beet (*B. vulgaris* L.)*, *Journal of Genetics & Breeding*, 2005, Vol. 59, No 2, pp. 157-164
 9. Marinković R., **Atlagić J.**: *Analysis of wild *Helianthus annuus* and *Heliathus petiolaris* populations for presence of *Rf* genes for *PET-1* cytoplasm*, *Indian Journal of Genetics and Plant Breeding*, 2007, Vol. 67, No 2, pp. 115-117
 10. Terzić S., **Atlagić J.**, Maksimović I., Zeremski T., Petrović S., Dedić B.: *Influence of photoperiod on vegetation phases and tuber development in topinambour (*Helianthus tuberosus* L.)*, *Archives of biological sciences*, 2012, Vol. 64, No 1, pp. 175-182
 11. Dragan Milić, Ksenija Taški-Ajduković, Nevena Nagl, **Jovanka Atlagić** and Đura Karagić (2016): *Utilization of *M. Sativa* ssp. *caerulea* × *M. Sativa* ssp. *sativa* hybridization in improvement of alfalfa aluminium tolerance*. *Plant Genetic Resources*, 2018, 16(1), pp. 68-73

Рад у националном часопису међународног значаја М – 24

1. **Atlagić J.**, Terzić S., Škorić D., Marinković R., Vasiljević Lj., Panković (Saftić) D.: *The wild sunflowers collection in Novi Sad.*, *Helia*, 2006, Vol. 29, No 44, pp. 55-64
2. Terzić S., Dedić B., **Atlagić J.**, Maširević S.: *Transferring of Plasmopara resistance from annual wild into cultivated sunflower*, *Helia*, 2007, Vol. 30, No 47, pp. 199-204
3. Terzić S., Dedić B., **Atlagić J.**, Jocić S., Tančić S.: *Screening wild sunflower species and F1 interspecific hybrids for resistance to broomrape*, *Helia*, 2010, Vol. 33, No 53, pp. 25-30
4. Terzić S., Zorić M., **Atlagić J.**, Maksimović I., Zeremski T., Dedić B.: *Classification of Jerusalem Artichoke accessions by linear discriminant analysis of mineral concentration in tubers and leaves*, *Helia*, 2011, Vol. 34, No 55, pp. 83-90

4. Учешће и руковођење међународним пројектима:

др Јованке Атлагић је учествовала на следећим међународним Пројектима:

- *Use of Wild species in Sunflower Breeding*, у сарадњи са Научним институтом за ратарство и повртарство, Нови Сад и E.N.S.A. - I.N.R.A., Montpellier, France
- "Проналажење извора отпорности према болестима у дивљим врстама сунцокрета ради стварања отпорних хибрида" Руководилац: др Драган Шкорић UO-AK-59-JV-71, Институт за ратарство повртарство и USDA-ARS (SAD) (1981-1984).
- "Коришћење дивљих врста у процесу стварања хибрида код сунцокрета" Руководилац: др Драган Шкорић PO-UI-243- JER-641, Институт за ратарство повртарство и USDA-ARS (SAD) (1985-1990).

5. Референце националног нивоа у другим државама (публикације у страним националним часописима, самосталне или колективне изложбе, уметнички или спортски наступи на

билатералном нивоу):

Прилог Биографија, др Јованка Атлагић

6. Референце националног нивоа (публикације у домаћим часописима, самосталне или колективне домаће изложбе и уметнички или спортски наступи у земљи):

Прилог Биографија, др Јованка Атлагић

Руковођење националним пројектима:

- 2001.-2004. год. др Јованка Атлагић је руководила Пројектом „Опелењивање сунцокрета и развој нових технологија гајења“ (БТР.5.02.0401.Б.). Министарство за науку и технологију Републике Србије
- 2005.-2007. год др Јованка Атлагић је руководила пројектом „Стварање и искоришћавање генетичких потенцијала сунцокрета“ (ТР-6851 Б), Министарство за науку и технологију Републике Србије

7. Саопштења на међународним научним скуповима:

- Саопштење са међународног скупа штампано у целини М – 33 је у приказано у 41 раду, док је 25 радова из категорије М34, Саопштење са међународног скупа штампано у изводу - Прилог Биографија, др Јованка Атлагић

8. Саопштења на домаћим научним скуповима:

- Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини М 63 – 24 рада, док је 31 рад са скупа националног значаја штампано у изводу М 64 - Прилог Биографија, др Јованка Атлагић

9. Радови у којима је кандидат једини аутор и први коаутор:

- Од укупно 205 научних радова др Јованка Атлагић је 68 пута први аутор, а 66 први коаутор. Посебно треба истаћи да из групе радова М 20 којих има 25, др Атлагић је 12 пута први, а 8 пута први коаутор
- Комплетна научна продукција др Атлагић у прилогу – Биографија, др Јованка Атлагић.

10. Индекс компетентности: Индекс компетентности износи **424.2**

11. Цитираност: Радови где је др Јованка Атлагић аутор или коаутор су цитирани 691 пут (540 у иностранству и 151 у земљи), а h-индекс је 14 (по scholar.google.com/citations).

VII СТРУЧНИ РАД (прихваћени или реализовани пројекти, патенти, законски текстови и сл.)

- У периоду 2001.-2004. год. др Јованка Атлагић је руководила Пројектом „Опелењивање сунцокрета и развој нових технологија гајења“ (БТР.5.02.0401.Б.). Пројекте је финансирало Министарство за науку и технологију Републике Србије.
- У периоду 2005.-2007. год др Јованка Атлагић је руководила пројектом „Стварање и искоришћавање генетичких потенцијала сунцокрета“ (ТР-6851 Б)

Патенти

Регистрован патент на међународном нивоу М – 91

1. Škorić D., Mihaljčević M., **Atlagić J.**: *NS-H-III – Hibrid suncokreta*, Bugarska, 2000

2. Škorić D., Jocić S., **Atlagić J.**: *NS-H-III*, hibrid suncokreta, priznat od strane Ministarstva za poljoprivredu Mađarske, rešenje Nacionalne poljoprivredne sortne komisije (Országos Mezőgazdasági Minosító Intézet (OMMI)) br. 009615 od 30.03.2006 godine, Budimpešta, Mađarska, 2006
3. Jocić S., Cvejić (Gvozdenović) S., **Atlagić J.**: *NS H III*, hibrid suncokreta, priznat od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (Ministarstvo za zemjodelstvo, šumarstvo i vodostopanstvo) Republike Makedonije, rešenje br. 18-4713/2 od 14.04.2011. godine, Skoplje, Republika Makedonija, 2011
4. Terzić S., **Atlagić J.** *NST I*, sorta čičoke (*Helianthus tuberosus* L.) priznata od strane Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, rešenjem uprave za zaštitu zdravlja bilja broj UP-I-0-07-50-7-712- /17 od 28.07.2017. godine

Регистрован патент на националном нивоу М – 92

1. Škorić D., Mihaljčević M., **Atlagić J.**: *NS-H-III* – Hibrid suncokreta, Savezno Ministarstvo za poljoprivredu, Savezna uprava za zaštitu bilja i veterinarstvo, broj 2-001-007/045 od 24.04.1997, 1997
2. Marinković R., **Atlagić J.**, Radić V.: *NS Jovan* Hibrid suncokreta Ministarstvo poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede, Uprava za zaštitu bilja, Odsek za priznavanje sorti, br. 21-00-2/2011-11 od 23.03.2011., Beograd, 2012
3. Marinković R., **Atlagić J.**, Radić V.: *NS Nemanja* Hibrid suncokreta Ministarstvo poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede, Uprava za zaštitu bilja, Odsek za priznavanje sorti, br. 21-00-2/2011-11 od 23.03.2011., Beograd, 2012
4. Terzić S., **Atlagić J.**, Marinković R.: *HCT 1* сорта чичоке (*Helianthus tuberosus* L) Priznata od strane Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede rešenjem Uprave za zaštitu bilja, Odsek za priznavanje sorti, Republika Srbija, br.320-04-1027/2011-11 od 14.03.2011, 2014
5. **Atlagić J.**, Terzić S., Marinković R.: *HCT 2* сорта чичоке (*Helianthus tuberosus* L). Priznata od strane Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede rešenjem Uprave za zaštitu bilja, Odsek za priznavanje sorti, Republika Srbija, br. 320-04-1029/2011-11 od 14.03.2011., 2014

VIII ПРИЗНАЊА, НАГРАДЕ И ОДЛИКОВАЊА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ РАД:

- Др Јованка Атлагић је два пута била добитник Новембарске награде за успех (Универзитет у Новом Саду).
- Добитник је “Нолитове награде” за монографију *Сунцокрет* заједно са групом аутора

IX РЕЗИМЕ И ЗАКЉУЧАК ПРЕДЛАГАЧА:

1. Посебна достигнућа у научном, односно уметничком, стручном и педагошком раду:

Резултати истраживања Др Атлагић су изнети у укупно 205 радова штампаних у часописима међународног значаја, националног значаја, као и кроз саопштења на скуповима. Посебно треба истаћи учешће Др Јованке Атлагић на 7 Међународних конференција о сунцокрету, где је саопштила најзначајније резултате својих истраживања кроз 22 научна рада.

Др Јованка Атлагић је учествовала у писању монографије националног значаја (два поглавља) и једног поглавља у монографији међународног значаја. Такође треба истаћи да је Др Јованка Атлагић коаутор 3 хибрида сунцокрета 2 сорте чичоке (признатих у Југославији – Србији, као и 4 хибрида призната на међународном нивоу

2. Достигнућа у међународним активностима:

Вишедеценијски рад на истраживањима дивљих врста, интерспециес хибридизације уз примену цитогенетских метода је био организован кроз учешће Др Јованке Атлагић на међународним пројектима и билатералним сарадњама

3. Резултати у обезбеђивању наставно-научног, односно наставно-уметничког подмлатка:

Видан допринос је постигла др Јованка Атлагић у оспособљавању научног подмлатка, кроз активно учешће и свесрдну помоћ у изради дипломских радова, магистарских теза и докторских дисертација - прилог – Биографија, др Јованка Атлагић

4. Заслуге за развој и напредак Универзитета и факултета који га је предложио за доделу звања:

Др Јованка Атлагић је прва започела оснивање и одржавање врло богате колекције дивљих врста сунцокрета у Новом Саду.

Др Атлагић је извела неколико хиљада укрштања што је резултирало настанку богатог генетског материјала који је послужио оплемењивачима сунцокрета у стварању хибрида који су се гајили и данас се гаје, како на просторима Југославије, Србије тако и у свету.

Цитогенетска истраживања, која се сматрају фундаменталним, по први пут су примењена у стварању високоприносних и отпорних хибрида сунцокрета.

Посебно значајан научни допринос Др Јованке Атлагић је оснивање лабораторије за цитогенетска истраживања, као и развој и примена метода које су омогућиле добијање изузетно важних резултата у циљу идентификације успешне хибридизације и превазилажење тешкоћа у примени метода интерспециес хибридизације у оплемењивању сунцокрета.

5. Допринос угледу и афирмацији Универзитета и факултета у иностранству:

Кроз многобројне међународне и билатералне пројекте у којима је учествовала др Јованка Атлагић, као и публиковане радове и хибрид реализован на међународном нивоу, а који су резултат опсежних истраживања др Јованке Атлагић, Института за ратарство и повртарство, као и Универзитета у Новом Саду у оквиру ког је др Јованка Атлагић реализовала своју педагошку активност и сарађивала у истраживањима са колегама, афирмисани су у вишедеценијском периоду. Значај и углед њеног рада и институција у којима је радила, на међународном нивоу је видљиви кроз велики број цитираних радова др Јованка Атлагић и у међународним публикацијама.

X ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА НАГРАДЕ ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО

Најзначајнији део истраживања Др Јованке Атлагић се односи на примену интерспециес хибридизације у оплемењивању сунцокрета. Прва је започела **оснивање и одржавање врло богате колекције дивљих врста сунцокрета** у Новом Саду, изналажење најпогоднијих метода гајења и евалуације врста. Посебна пажња је посвећена испитивању могућности њиховог коришћења у оплемењивању гајеног сунцокрета кроз преношење пожељних гена као што су отпорности на болести, али и друга својства (cms, Rf, отпорност на хербициде, заслаћеност, нови идеотипови) из дивљих врста у гајени сунцокрет. Могућност коришћења дивљих врста сунцокрета је било ограничено постојањем cross инкомпатибилности због различитог филогенетског порекла, нивоа плоидности и друго. Користећи конвенционални метод хибридизације, Др Јованка Атлагић је извела неколико хиљада укрштања што је резултирало добијањем интерспециес хибрида F1 генерације између свих једногодишњих врста присутних у колекцији у Новом Саду (10) као и 14 вишегодишњих врста и линија гајеног сунцокрета. Такође су извршена бројна повратна укрштања и добијени интерспециес хибриди, BC1F1 – BC4F1 ген. Тај богати генетски материјал који је носио пожељне гене из дивљих врста, пре свега отпорност на економски значајне проузроковаче болести је послужио оплемењивачима сунцокрета у стварању хибрида који су се гајили и данас се гаје, како на просторима Југославије, Србије тако и у свету.

Посебно значајан научни допринос Др Јованке Атлагић је **оснивање лабораторије за цитогенетска истраживања**, примена метода које су омогућиле добијање изузетно важних резултата у циљу идентификације успешне хибридизације и превазилажење тешкоћа у примени метода интерспециес хибридизације у оплемењивању сунцокрета. Одређиван је број хромозома врста које су коришћене у хибридизацији, али и добијених интерспециес хибрида. Бројне анализе мејозе и виталности полена код F1 интерспециес хибрида су указивале на разлике у броју и структури хромозома објашњавајући cross инкомпатибилност, смањену фертилност или потпуну стерилност интерспециес хибрида. Цитогенетска испитивања су такође пропратила изналажење нових извора cms-а и рестаурацију фертилности. **Тако су цитогенетска истраживања, која се сматрају фундаменталним, по први пут примењена у стварању високоприносних и отпорних хибрида сунцокрета.**

Значајна су истраживања др Атлагић и у области оплодње сунцокрета и других биљних врста уз у процени потенцијала за оплодњу применом флуоресцентне микроскопије.

Вишедеценијски рад на истраживањима дивљих врста, интерспециес хибридизације уз примену цитогенетских метода је био организован кроз учешће Др Јованке Атлагић на великом броју националних пројеката (често је била руководилац подпројеката и пројеката), као и на међународним пројектима и билатералним сарадњама.

НАПОМЕНА: Потребно је експлицитно навести да ли или не сваки кандидат појединачно испуњава услове за избор у звање.

XI ПРЕДЛОГ ЗА НАГРАДУ ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО

С обзиром на завидну научну продукцију и постигнуте резултате, посвећеност научноистраживачком раду и посебну пажњу усмерену на развој научноистраживачког подмлатка, Институт за ратарство и повртарство с поносом предлаже др Јованку Атлагић за награду Животно дело.

ПОТПИС ПРЕДЛАГАЧА:

ДАТУМ И МЕСТО:
14.05.2019., Нови Сад

др Светлана Балешевећ Тубић
Директор Института за ратарство и
повртарство